

УДК 347.77

О.О. Костюченко, О.Я. Юрчишин, к.т.н., доц.

Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут»,
Україна

ОЦІНКА ВАРТОСТІ МАЙНОВИХ ПРАВ НА ПРОМИСЛОВИЙ ЗРАЗОК

O.O. Kostjuchenko, O.Y. Yurchyshyn, Ph.D., Assoc. Prof.

VALUATION OF PROPERTY RIGHTS TO AN INDUSTRIAL DESIGN

Оціночна діяльність об'єктів інтелектуальної власності в Україні регулюється нормативно-правовою базою, основу якої складають Закон України "Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні" та Національний стандарт N 4 "Оцінка майнових прав інтелектуальної власності".

На сьогоднішній день, згідно Національного стандарту N 4 "Оцінка майнових прав інтелектуальної власності", існує декілька підходів до оцінки об'єктів інтелектуальної власності: витратний, ринковий та дохідний. Кожен із цих підходів включає декілька методів визначення вартості прав і завданням оцінщика є здійснення вибору методу в залежності від виду об'єкту інтелектуальної власності та специфіки його оцінки.

Специфічним об'єктом з точки зору оцінки є промисловий зразок. Об'єктом промислового зразка може бути форма, малюнок чи розфарбування або їх поєднання, які визначають зовнішній вигляд промислового виробу й призначені для задоволення естетичних та ергономічних потреб. Тобто, виходячи із вищенаведеного визначення, вартість промислового зразка повинна враховувати як зміну форми виробу по відношенню до відомих зразків, так і інший момент – розфарбування чи рисунок, який зображено на цій новій формі. Крім того, форма промислового зразка може стосуватись як об'єкта в цілому, так і тільки окремих його частин, і сам промисловий зразок може бути складовою частиною об'єкта техніки, в якому присутні ще інші об'єкти інтелектуальної власності, такі як винаходи, корисні моделі, торгівельні марки і ін.

Вартість промислового зразка в Україні рекомендовано визначати дохідним підходом за наступною залежністю:

$$PV = K \times \sum_{t=1}^n C_t \times \frac{1}{(1+i_t)}$$

де PV – теперішня вартість прав на ОІВ; t – розрахунковий період; C_t – чистий прибуток, одержуваний в періоді t від того об'єкта техніки, який використовується; i – ставка дисконтування; K – частка прибутку (доходу), одержуваного від того об'єкту техніки, в якому використовується промисловий зразок.

Частка прибутку K складається із трьох складових:

$$K = K_1 \times K_2 \times K_3,$$

де K_1 – коефіцієнт оригінальності; K_2 – коефіцієнт складності вирішення дизайнерської задачі; K_3 – коефіцієнт обсягів випуску.

Проаналізувавши залежність, можна зробити висновок, що вартість прав на промисловий зразок пропорційна величині K . Тобто, надзвичайно важливим є обґрунтування вибору коефіцієнтів K_1 , K_2 , K_3 , величина яких лежить в межах від 0 до 1. Наприклад, якщо зміна стосується неосновного вузла об'єкту, коефіцієнт складності вирішення дизайнерської задачі $K_2=0,3$, якщо основного вузла - $K_2=0,5$. Тому, коли об'єкт складний і виникають сумніви щодо вибору коефіцієнта, варто застосовувати експертні методи для визначення величин коефіцієнтів.